

Nuoret Pohjoisessa

- nuorten miesten palveluskelpoisuuden edistäminen, syrjäytymisen ehkäisy ja viranomaisyhteistyön kehittäminen

Terveystieteiden laitos, Oulun yliopisto

Puolustusvoimat

Hankkeelle myönnetty rahoitus 42 440 euroa

Tutkimuksen taustaa, tämä tiedetään

- Nuorten miesten syrjäytymisriski merkittävä, iso osa syrjäytyneistä nuorista miehistä jää tilastojen ulkopuolelle (Myrskylä 2011)
- Varusmiespalvelusta ei suorita vajaa kolmannes miehistä
- Mielen terveysongelmat merkittävässä asemassa palveluksesta hylkäämisessä ja palveluksen keskeyttämisessä
- Pohjois-Pohjanmaan alueella hylkäysprosentit olivat suuria vielä joitakin vuosia sitten
- Pohjois-Pohjanmaan alueella on ollut runsaasti kansansairauksia

Tutkimuksen taustaa, tätä ei tiedetä

- Onnistuneen vs. epäonnistuneen varusmiespalveluksen yhteys syrjäytymisriskiin?
- Terveydellisten riskitekijöiden yhteys syrjäytymisriskiin?
- Eri viranomaisten yhteistyön toimivuus nuorten palveluissa?
- Viranomaistiedon saatavuus kutsuntatarkastuksessa?

Tutkimuksen tavoitteet

- Selvittää nuoren miehen syrjäytymisen riskiä terveystieteellisestä näkökulmasta
- Selvittää nuoren miehen varusmiespalveluksessa menestymistä ja sen yhteyttä psykososiaaliseen hyvinvointiin ja myöhempään syrjäytymisen riskiin
- Tutkia ja kehittää viranomaisyhteistyötä 1) syrjäytymisen ennalta ehkäisyyn liittyen, ja 2) palveluskelpoisuuden arvioimiseksi

Tutkimuksen aineisto

- Tutkimusjoukkona kutsuntoihin osallistuneet vuonna 2014 Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun, Lapin ja Ylä-Lapin alueilla (n=4554, kutsunta-aineisto), tutkimustieto kerättiin alueen kutsunnoissa, vastausprosentti n. 60%
- Vertailuaineistona Pohjois-Suomen 1986 syntymäkohortti samalta maantieteelliseltä alueelta (miehiä n=4872, vertailuaineisto), jossa raskausajasta lähtien kerättyä tietoa terveydestä ja hyvinvoinnista, vastausprosentit eri vaiheissa 80-90%

Tutkimusmenetelmät, kutsunta-aineisto

V. 2014, ensimmäinen vaihe

- Tutkimukseen kehitetty kyselylomake (terveys, psykososiaalinen hyvinvointi, elämäntilanne, sote-palveluiden käyttö)
- Sairaaloiden poistoilmoitusrekisteri, koulutusrekisteri
- Puolustusvoimien lääkärintarkastuskortti
- Puolustusvoimien kutsuntakysely

V. 2017, toinen vaihe

- Tutkimukseen kehitetty kyselylomake (terveys, psykososiaalinen hyvinvointi, elämäntilanne)
- Puolustusvoimien palvelustiedot

V. 2024, kolmas vaihe

- Terveys, psykososiaalinen hyvinvointi, elämäntilanne

Ensimmäinen vaihe, alustavia tuloksia, palveluskelpoisuusluokat

- Koko aineisto (n=2664)

A 83%, B 3%, C 7,2%, E 7%

- Pohjois-Pohjanmaa (n=1755)

A 81,3%, B 2,8%, C 8,2%, E 7,8%

- Kainuu (n=255)

A 83,7%, B 4%, C 6,4%, E 6%

- Lappi (n=476)

A 86,8%, B 2,9%, C 4,6%, E 5,6%

- Ylä-Lappi (n=122)

A 88,4%, B 5%, C 4,1%, E 2,5%

Ensimmäinen vaihe, alustavia tuloksia, lapsuusaika ja palveluskelpoisuusluokat

- E-luokkaan määrättyissä enemmän eronneiden perheiden poikia kuin ydinperheiden (10,2% vs. 5,8%), samoin C-luokkaan (9,5% vs. 6%)
- E-luokkaan määrättyissä enemmän poikia, joiden vanhemmat olivat harvoin kiinnostuneita hänen tekemisistään kuin poikia, joiden vanhemmat olivat riittävästi kiinnostuneita (19,2% vs. 6,6%), samoin C-luokkaan (17,8% vs. 6,8%)
- E-luokkaan määrättyissä enemmän poikia, joilla oli jotain kehitysvaikeutta kuin poikia, joilla ei sellaista ollut (11,9% vs. 6,4%), samoin C-luokkaan (15,6% vs. 6,6%)

Ensimmäinen vaihe, alustavia tuloksia, kouluaika ja palveluskelpoisuusluokat

- E-luokkaan määrätyissä enemmän poikia, jotka arvioivat koulumenestyksensä muita huonommaksi kuin poikia, jotka arvioivat menestyksen muita paremmaksi (17% vs. 5,4%), samoin C-luokkaan (13,6% vs. 8%)
- E-luokkaan määrätyissä enemmän poikia, jotka saivat erityisopetusta kuin poikia, jotka eivät sitä saaneet (9,9% vs. 6%), samoin C-luokkaan (11,1% vs. 6%)
- E-luokkaan määrätyissä enemmän poikia, joita oli kiusattu koulussa, kuin poikia, joita ei oltu kiusattu (16% vs. 5,6%), samoin C-luokkaan (18,9% vs. 4,8%)

Ensimmäinen vaihe, alustavia tuloksia, nykyinen elämäntilanne ja palveluskelpoisuusluokat

- E-luokkaan määrätyissä enemmän poikia, joilla ei ollut säännöllistä harrastusta (10,3% vs. 5,1%), samoin C-luokkaan (9,9% vs. 5,5%)
- E-luokkaan määrätyissä enemmän poikia, jotka kokivat taloudellisen tilanteensa huonoksi kuin poikia, jotka kokivat sen hyväksi (20,9% vs. 4%), samoin C-luokkaan (12,4% vs. 5,4%)
- E-luokkaan määrätyissä enemmän poikia, jotka tapasivat harvoin perhettään kuin poikia, jotka tapasivat sitä viikoittain (11,6% vs. 8,6%), samoin C-luokkaan (14% vs. 7,6%)
- E-luokkaan määrätyissä enemmän poikia, joilla ei ollut yhtään ystävää kuin poikia, joilla oli kaksi tai useampia ystäviä (15,7% vs. 6,5%), samoin C-luokkaan (18% vs. 6,3%)
- E-luokkaan määrätyissä enemmän poikia, jotka kokivat etteivät saa tukea ongelmiinsa kuin poikia, jotka saavat riittävästi tukea (24,6% vs. 5,6%), samoin C-luokkaan (14% vs. 5,9%)

Ensimmäinen vaihe, alustavia tuloksia, elintavat ja palveluskelpoisuusluokat

- E-luokkaan määrätyissä enemmän poikia, jotka olivat tyytymättömiä elämäänsä kuin poikia, jotka olivat tyytyväisiä (57,3% vs. 10,8%), samoin C-luokkaan (48,9% vs. 11,3%)
- E-luokkaan määrätyissä enemmän poikia, jotka kokivat terveytensä melko huonoksi kuin poikia, jotka kokivat sen vähintään melko hyväksi (35,2% vs. 9,2%), samoin C-luokkaan (42% vs. 8,8%)
- E-luokkaan määrätyissä enemmän poikia, jotka kokivat fyysisen kuntonsa muita huonommaksi kuin poikia, jotka kokivat sen paremmaksi (37,5% vs. 6,1%), samoin C-luokkaan (52,7% vs. 5,1%)
- E-luokkaan määrätyissä enemmän poikia, joilla oli usein univaikeuksia kuin poikia, joilla ei niitä ollut (20,5% vs. 8,9%), samoin C-luokkaan (17,9% vs. 10,1%)
- Tupakoinnin ja alkoholin käytön suhteen tilastollisesti merkitseviä eroja ei ollut

Seuraavaksi

V. 2016

- Viranomaisten yhteistyön parantaminen nuorten palveluissa, tilannekuvamallinnoksen kehittäminen ja pilotointi

V. 2017 seuranta kutsunta-aineistossa

- Varusmiespalveluksen kulku: palveluksen kesto, keskeyttäminen, tapaturmat ja sairaudet palveluksen aikana, rikkeet palveluksen aikana

Työryhmä

- Oulun yliopisto: Tuula Hurtig, Anja Taanila, Hanna Ebeling, Pirjo Mäki, Anneli Yliherva, Kaija Sepponen, Jaana Walldén
- Puolustusvoimat: Kai Parkkola, Pentti Kuronen
- Itä-Suomen yliopisto: Heli Koivumaa-Honkanen (psykiatrisen osatutkimuksen johtaja), Risto Honkanen
- Oulun ammattikorkeakoulu: Manne Hannula

- Yhteydenotot: tuula.hurtig@oulu.fi